

แนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

Participatory Guidelines of Sub-district Health Promoting Hospitals in
the Implementation of Student Support System of Schools under
Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2

สุภาวัลย์ บุญเรือง¹ พรเทพ รุ่งแผน²
Supawan Bunrueang, Pornthep Rupan

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา 2) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยการศึกษาเอกสารและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง และขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 189 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นด้านความเหมาะสมเท่ากับ 0.80 และด้าน

Received: 2022-11-01 Revised: 2022-12-20 Accepted: 2022-12-23

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Student of the Master of Educational Administration Program in Educational Administration, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
Corresponding Author e-mail: sireeras04@gmail.com

² อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Instructor of the Master of Educational Administration Program in Educational Administration, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

ความเป็นไปได้เท่ากับ 0.79 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ผลการวิจัย พบว่า 1) แนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน มีรายการปฏิบัติรวมทั้งสิ้น 70 รายการปฏิบัติ คือ ด้านที่ 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 16 รายการปฏิบัติ เช่น คณะกรรมการดำเนินกิจกรรมการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งจัดทำปฏิทินการดำเนินกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลภาคเรียนละ 1 ครั้ง ด้านที่ 2 ด้านการคัดกรอง มี 17 รายการปฏิบัติ เช่น สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการการคัดกรองนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย ครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน มี 13 รายการปฏิบัติ เช่น สถานศึกษา และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมตัดสินใจกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาด้านสุขภาพนักเรียนตามช่วงวัย รวมทั้งปัญหาและความต้องการของนักเรียนแต่ละประเภท ด้านที่ 4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน มี 13 รายการปฏิบัติ เช่น สถานศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกำหนดเป้าหมายและวิธีการดำเนินการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านที่ 5 ด้านการส่งต่อ มี 11 รายการปฏิบัติ เช่น สถานศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมตัดสินใจเลือกสถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา 2) แนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน รวม 70 รายการปฏิบัติ มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): แนวทางการมีส่วนร่วม; ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The research aimed 1) to create a participation guideline of sub-district health promoting hospitals in the operations of student assistance system of educational institutions, 2) to evaluate appropriateness and feasibility of the presentation of a participation guideline of sub-district health promoting hospitals in the operations of student assistance system of educational institutions. There are 2 steps for conducting the research. Step 1 – creating a participation guideline of sub-district health promoting hospitals in the operations of student assistance system of educational institutions. Documents are studied and content validity is measured by 6 experts selected by purposive sampling technique. The research instrument is content validity form. Data are analyzed using index of item objective congruence.

Step 2 – studying appropriateness and feasibility of a participation guideline of sub-district health promoting hospitals in the operations of student assistance system of educational institutions. The sample consists of educational institution administrators and directors of sub-district health promoting hospitals affiliated to Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary Education Service Area 2, 189 persons. The sample is selected by simple random sampling. The research instrument is a questionnaire with the reliability of appropriateness equal to 0.80 and the reliability of feasibility equal to 0.79. Statistics for data analysis include mean, standard deviation, and t-test. The findings from the study revealed that 1) the participation guideline of sub-district health promoting hospitals in the operations of student assistance system of educational institutions comprises 5 aspects and a list of 70 practices, namely, 1. Getting to know each individual student. There are 16 practices; for example, the committee on activities knows each individual student 1 time per semester. 2. Screening. There are 17 practices; for example, educational institutions appoint the committee on screening students. The committee should consist of teachers, educational personnel, and staff of sub-district health promoting hospitals. 3. Developing and promoting students. There are 13 practices; for example, educational institutions and staff of sub-district health promoting hospitals work collaboratively to make decision to determine projects/activities promoting and developing student health according to their ages including problems and demands of each type of students. 4. Preventing and solving student problems. There are 13 practices; for example, educational institutions and sub-district health promoting hospitals work collaboratively to determine goals and how to operate projects/activities to prevent and solve student problems. 5. Referral – There are 11 practices; for example, educational institutions and sub-district health promoting hospitals mutually make decision to select hospitals or relevant agencies where students in a risk group or students who have problems will be referred to, 2) all 5 aspects and 70 practices of the participation guideline of sub-district health promoting hospitals in the operations of student assistance system of educational institutions affiliated to Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary Education Service Area 2 are appropriate and feasible at a high level. The mean is 3.50, higher than the criterion with the statistical significance level of 0.05.

Keywords: Participatory Guidelines; Implementation of Student Support System

บทนำ (Introduction)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่มีพันธกิจที่สำคัญยิ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการแนะแนว เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของตนเอง รวมทั้งสามารถตัดสินใจและเลือกประกอบอาชีพพร้อมทั้งมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของสังคม สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีการจัดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและศักยภาพของผู้เรียนที่ชัดเจน รวมทั้งมีการดำเนินการบริหารงานตามขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป สถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมพัฒนาการจัดทำหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเด็กให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจน เป็นการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมและสนับสนุนเด็กและเยาวชนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งแต่ละสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบหนึ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวคือ การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการขับเคลื่อน มีการประสานความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาหรือบุคคลภายนอก ร่วมกันการส่งเสริมและสนับสนุนจากสถานศึกษา ตั้งแต่การวางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรมโครงการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน มีการนิเทศ กำกับติดตามและการประเมินผล และบทบาทมีหน้าที่ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียน โดยมุ่งหวังให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันดำเนินงานและสำคัญที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาต้องดูแลเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างเต็มที่และสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งในเชิงสร้างเสริมภูมิคุ้มกันการป้องกัน ดังนั้น บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายจะต้องตระหนักการดำเนินตามโครงสร้างการบริหารงาน 4 ฝ่าย แล้วบทบาทที่ถึงความสำคัญอีกด้านหนึ่งคือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการสนับสนุนการดำเนินงาน การวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา โดยมีครูทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันในการดำเนิน มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยที่มีการประชุมคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอ และต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเป็นทัพหน้าของกระทรวงสาธารณสุขที่ให้ความสำคัญในด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นหลัก พร้อมทั้งมีศักยภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นหน่วยงานสาธารณสุขที่ให้ประชาชนและผู้รับบริการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของประชาชน

ภายใต้ภารกิจสำคัญของการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เป็นนโยบายของรัฐบาลในการปรับปรุงมาตรฐานการบริการของสถานอนามัยทั่วประเทศให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นบนพื้นฐานแนวคิดสำคัญในด้านการดูแลสุขภาพประชาชนอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค โดยมุ่งให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองในด้านสุขภาพได้ด้วยการสร้างสุขภาพที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่อย่างเข้าถึงในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนในตำบล หมู่บ้าน ชุมชน และพัฒนาระบบสาธารณสุขให้มีคุณภาพมาตรฐานและมีศักยภาพมากขึ้น โดยเน้นบริการสุขภาพเชิงรุก ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง ที่สำคัญคือให้ประชาชนและผู้บริการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเอง โดยภารกิจของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการควบคุมป้องกันโรค ด้านการฟื้นฟู และด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ที่มุ่งเน้นการสร้างสุขภาพที่ดี โดยครอบคลุมทั้งสุขภาพกาย สุขภาพใจ และทางด้านสังคม ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล โดยหน้าที่หลักโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล มีบทบาทในการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค โดยมีกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย และผู้ติดยาเสพติดหรือกลุ่มเสี่ยง มีการร่วมมือในการดำเนินงานกับทุกภาคส่วนอาทิเช่น ประชาชน ชุมชน โรงพยาบาลและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการดำเนินงานด้านสุขภาพและการเข้าถึงด้านการบริการต่าง ๆ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลสุขภาพช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลสุขภาพช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลสุขภาพช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลสุขภาพช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1. ระยะที่ 1 การจัดทำร่างแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 การศึกษา ค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาและบทบาทหน้าที่และขอบเขตงานด้านสาธารณสุขของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

1.2 สังเคราะห์ขั้นตอน กระบวนการการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานสาธารณสุข นักวิชาการและนักการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย

1.3 นำร่างแนวทางการมีส่วนร่วมของของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ได้พัฒนาขึ้นมาเป็นแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสาธารณสุข ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสาธารณสุข จำนวน 3 ท่าน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยพิจารณา และแสดงความคิดเห็นว่า “ตรง” “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่ตรง”

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยนำร่างแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

4.2 นำแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและหลักวิชาของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

4.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และโครงสร้างของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา เพื่อขอความประสงค์ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 13 - 19 มกราคม พ.ศ. 2565 โดยนำแบบสอบถาม และหนังสือแจ้งความประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้วยตนเองและรอกลับ 6 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 158 คน และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน 95 คน จำนวนทั้งสิ้น 253 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 113 คน และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน 76 คน จำนวนทั้งสิ้น 189 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมาเพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยการดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยนำแนวทางที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาจากผู้เชี่ยวชาญ มาสร้างเป็นแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3.2 นำแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

3.4 นำแบบสอบถามที่เสร็จสมบูรณ์แล้วสำหรับการศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ไปให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความประสงค์ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมทั้งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยการส่งไปรษณีย์ โดยการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในระหว่างวันที่ 10 มิถุนายน- 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2564

4.3 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และทำการประมวลผลข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการศึกษาผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ได้ผลการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การจัดทำร่างแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ระยะที่ 2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อ และโครงสร้างของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยมาค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนพบว่าทุกขั้นตอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และด้านการคัดกรองและด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการส่งต่อ ความเป็นไปได้ โดยมาค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่

กำหนดไว้ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า ทุกขั้นตอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รองลงมา คือ ด้านการคัดกรอง และด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

แนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา	t		ระดับ		ระดับ		ระดับ		ระดับ	
	$\bar{X}$	S. D	ความเหมาะสม	อันดับ	$\bar{X}$	S. D	ความเป็นไปได้	อันดับ	อันดับ	t
ด้านที่ 1 การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.12	0.67	มาก	4	13.15	3.93	0.68	มาก	4	9.00
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน	4.15	0.74	มาก	5	12.70	4.04	0.77	มาก	3	10.07
ด้านที่ 3 การป้องกันและการแก้ไขปัญหา	4.21	0.69	มาก	2	14.47	4.15	0.71	มาก	1	13.37
ด้านที่ 4 การพัฒนาและการส่งเสริมนักเรียน	4.20	0.69	มาก	1	15.35	4.04	0.76	มาก	2	10.39
ด้านที่ 5 การส่งต่อ	4.09	0.67	มาก	3	13.15	3.93	0.79	มาก	5	8.16
รวมเฉลี่ย	4.15	0.69	มาก		13.76	4.01	0.74	มาก		10.20

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีผลการวิจัยสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. แนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำนวน 16 รายการปฏิบัติ ด้านการคัดกรอง จำนวน 17 รายการปฏิบัติ ด้านการส่งเสริมนักเรียนและการพัฒนานักเรียน จำนวน 13 รายการปฏิบัติ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน จำนวน 13 รายการปฏิบัติ และด้านการส่งต่อ จำนวน 11 รายการปฏิบัติ

2. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 สรุปได้ดังนี้

2.1 แนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 5 ด้านมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มากกว่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคัดกรอง และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนได้ดังนี้

ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการปฏิบัติพบว่า ทั้ง 16 รายการปฏิบัติ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 16 รายการปฏิบัติ โดยรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการดำเนินกิจกรรมการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งจัดทำปฏิทินการดำเนินกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลภาคเรียนละ 1 ครั้ง รองลงมา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานนักเรียน เพื่อดำเนินการจัดส่งข้อมูลพื้นฐานด้านสุขภาพ สุขภาวะของนักเรียน ไปยังสถานศึกษา และรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมวางแผนงาน และกำหนดโครงสร้างการดำเนินกิจกรรมการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ด้านที่ 2 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายการปฏิบัติพบว่า ทั้ง 17 รายการปฏิบัติ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 16

รายการปฏิบัติ เมื่อพิจารณาเป็นรายการปฏิบัติ พบว่า รายการปฏิบัติที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการดำเนินกิจกรรมการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งจัดทำปฏิทินการดำเนินกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลภาคเรียนละ 1 ครั้ง รองลงมา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานนักเรียน เพื่อดำเนินการจัดส่งข้อมูลพื้นฐานด้านสุขภาพ สุขภาวะของนักเรียน ไปยังสถานศึกษา และรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมวางแผนงาน และกำหนดโครงสร้างการดำเนินกิจกรรมการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ด้านที่ 3 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายการปฏิบัติพบว่า ทั้ง 13 รายการปฏิบัติ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษา และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมตัดสินใจกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาด้านสุขภาพนักเรียนตามช่วงวัย รวมทั้งปัญหาและความต้องการของนักเรียนแต่ละประเภท รองลงมา คือ สถานศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกันสรุปและดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน และรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา ทั้ง โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายการปฏิบัติพบว่า ทั้ง 13 รายการปฏิบัติมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 13 รายการ โดยรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกำหนดเป้าหมายและวิธีการดำเนินการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน รองลงมา คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมตัดสินใจคัดเลือกเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมการป้องกันและแก้ปัญหาร่วมมือกับครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา และรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษา และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพของนักเรียน

ด้านที่ 5 การส่งต่อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการปฏิบัติพบว่า ทั้ง 11 รายการปฏิบัติมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากทั้ง 11 รายการ โดยรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมตัดสินใจเลือกสถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา รองลงมา คือ สถานศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกันติดตามและประเมินผลการช่วยเหลือนักเรียนหลังการส่งต่อ และรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนและข้อมูลการส่งต่อนักเรียน มา

ใช้ประโยชน์ในวางแผนโครงการ/กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนร่วมกับสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

สถานศึกษาสามารถนำแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาของตนเอง โดยดำเนินการตามทั้ง 5 ด้านดังต่อไปนี้

1.1 ด้านที่ 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลควรประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานนักเรียนด้านสุขภาพ สุขภาวะของนักเรียนมาใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวัง การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ และสุขภาวะของนักเรียนร่วมกับสถานศึกษา

1.2 ด้านที่ 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการคัดกรองนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย ครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล และมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการคัดกรองนักเรียน โดยจำแนกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ตามลักษณะข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างชัดเจน

1.3 ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมนักเรียนและการพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมร่วมตัดสินใจกำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาด้านสุขภาพนักเรียน จัดส่งรายงานการดำเนินกิจกรรม ไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน

1.4 ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล นำข้อมูลการคัดกรองนักเรียน มีส่วนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมีส่วนร่วมในการออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน จัดทำปฏิทินการดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนตลอดปีการศึกษา และดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเพื่อการส่งต่อนักเรียนไปยังสถานพยาบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่รายงานกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

1.5 ด้านที่ 5 ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลมีส่วนร่วมในการการวินิจฉัยสภาพปัญหานักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมี

ปัญหาและมีส่วนร่วมในการเผยแพร่รายงานข้อมูลไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงผลที่ได้จากการนำแนวทางการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ไปใช้

2.2 ควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

เอกสารอ้างอิง (References)

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- กรมวิชาการ. (2545). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการแนะแนว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2544). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมสุขภาพจิต. (2544). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมสุขภาพจิต. (2546). คู่มือการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กรมสุขภาพจิต. (2547). รายงานการทบทวนสถานการณ์เรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น: การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการใช้การปรึกษา. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กระทรวงสาธารณสุข. กรมสุขภาพจิต. (2551). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 1-ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญาพัชร พงษ์ดี. (2559). กลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของไตรภาคีในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนพื้นที่สูงภาคเหนือตอนบน. คุรุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- กิร์ชาติ บุญช่วย. (2558). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนกึ่งวิทยา เขตพื้นที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขวัญจิรา ตาแก้ว. (2561). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนคลองลานวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- คนอง ศรีสรณ์. (2561). รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จรัส อติวิทยากรณ์. (2554). หลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- จันทปัทภา บุตรดี. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในอำเภอหนองสองห้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิตราพร สุทธิสาร. (2562). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูชัย ศุภวงศ์. (2552). คู่มือการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล. โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก : กรุงเทพฯ.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย